РОЗДІЛ 1. ПУБЛІЧНЕ ПРАВО. ПОЛІТИКА В СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

Микола ПОГОРЕЦЬКИЙ
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0936-0929

ПРОКУРОР ЯК СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ДОКАЗУВАННЯ: ДОКТРИНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАТУСУ, ПОВНОВАЖЕНЬ ТА ДОКАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

DOI: https://doi.org/10.15330/apiclu.71.1.1-1.23
УДК 343.14(477)

Постановка проблеми. Прокурор посідає особливе місце у системі суб'єктів кримінального провадження, оскільки реалізація покладених на нього конституційних та кримінальних процесуальних функцій безпосередньо пов'язана з кримінальним процесуальним доказуванням. Конституція України покладає на прокуратуру підтримання публічного обвинувачення в суді, організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення інших питань під час кримінального провадження відповідно до закону, а також нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку [7]. Кримінальний процесуальний кодекс України конкретизує ці конституційні положення та наділяє прокурора широким комплексом повноважень на досудовій і судових стадіях кримінального провадження [8].

На досудовому розслідуванні прокурор особисто здійснює окремі передбачені законом процесуальні дії, організовує і процесуально спрямовує діяльність слідчого, дізнавача, детектива та уповноважених оперативних підрозділів, перевіряє й оцінює одержані результати та використовує докази для обґрунтування процесуальних рішень [8]. У судовому провадженні він представляє докази сторони обви-

нування, бере участь у їх безпосередньому дослідженні, перевіряє докази інших учасників, повторно оцінює сформовану доказову сукупність і відповідно до результатів судового доказування підтримує, змінює або у передбачених законом випадках відмовляється від підтримання публічного обвинувачення [8].

Попри таке значення доказової діяльності прокурора, у кримінальній процесуальній доктрині його статус традиційно досліджується переважно крізь призму функцій прокуратури, процесуального керівництва досудовим розслідуванням, участі прокурора у збиранні доказів або підтримання обвинувачення в суді [3; 11; 12; 15; 36]. Спеціальна характеристика прокурора саме як суб'єкта кримінального процесуального доказування залишається недостатньо систематизованою.

Окремі аспекти доказового статусу прокурора вже були предметом спеціальних досліджень. А. І. Палюх дослідив участь прокурора у доказуванні під час досудового розслідування [12], І. Л. Беспалько - прокурора як суб'єкта кримінального процесуального доказування на цій стадії [1], І. П. Зіньковський - керівника органу прокуратури як самостійного суб'єкта доказування [5], М. В. Тішин - забезпечення прокурором допустимості доказів [34] та фактичних даних, отриманих у порядку міжнародної правової допомоги [35]. Водночас у наявних дослідженнях не сформовано цілісної доктринальної моделі прокурора як суб'єкта кримінального процесуального доказування протягом усього кримінального провадження, яка б поєднувала його функціональний статус, доказову компетенцію, належність як суб'єкта доказування, отримання та використання доказів, наскрізну перевірку й оцінку та стадійну трансформацію доказової діяльності.

Проблема посилюється тим, що ототожнення доказової діяльності прокурора з функцією обвинувачення може породжувати методологічно хибне уявлення про доказування як діяльність, спрямовану передусім на підтвердження вже сформованої обвинувальної версії. Такий підхід не відповідає нормативній вимозі оцінювати докази на підставі всебічного, повного й неупередженого дослідження всіх обставин кримінального провадження [8], а також обов'язку сторони обвинувачення відкривати стороні захисту матеріали, які можуть бути використані для доведення невинуватості, меншого ступеня винуватості або пом'якшення становища особи [8; 32].

Окремої доктринальної розробки потребує питання належного прокурора як суб'єкта доказування. Практика Верховного Суду засвідчила принципове значення належного визначення прокурора у конкретному кримінальному провадженні [20], водночас новітні правові позиції демонструють необхідність розмежовувати відсутність доказової компетенції та порушення порядку реалізації вже законно набутої компетенції [28]. Додаткової актуальності проблема набуває в умовах цифровізації кримінального провадження, поширення цифрової форми доказової інформації, транскордонного доступу до електронних даних та ускладнення процесуальної взаємодії прокурора з різними органами досудового розслідування [19; 41; 53].

Розвиваючи сформовану нами концепцію кримінального процесуального доказування [13; 14], виходимо з того, що суб'єкт доказування є самостійним елементом його внутрішньої структури, тоді як зовнішня структура доказової діяльності охоплює отримання та використання доказів, а їх перевірка й оцінка мають наскрізний характер.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика кримінального процесуального доказування, його змісту, структури, суб'єктів та властивостей доказів ґрунтовно розроблялася у вітчизняній кримінальній процесуальній науці. В. В. Вапнярчуком системно досліджено теоретичні та практичні проблеми доказування, у тому числі питання його суб'єктів і тягаря доказування [2]. М.Є. Шумило розкрив фундаментальні проблеми поняття доказу та його місця у доказовому праві [37]. Сучасний стан української теорії доказів відображено також у працях Л. М. Гуртієвої та Т. В. Лукашкіної [4].

Функціональний статус прокурора, його місце у кримінальному провадженні та співвідношення процесуальних функцій ґрунтовно досліджено у працях І. В. Гловюк [3], А. В. Лапкіна [11], О. М. Толочка [36]. Спеціально участі прокурора у доказуванні під час досудового розслідування присвячено дисертаційне дослідження А.І.Палюха [12]. У сучасних працях досліджуються також процесуальні відносини прокурора зі слідчим та оперативними підрозділами [9; 10].

Окремий аспект суб'єктного складу доказування досліджено І. П. Зіньковським, який обґрунтовує статус керівника органу прокуратури як самостійного суб'єкта доказування [5]. М. В. Тішиним

спеціально досліджено діяльність прокурора щодо забезпечення допустимості доказів [34], а також допустимості фактичних даних, отриманих у порядку міжнародної правової допомоги [35].

У попередніх дослідженнях нами було обґрунтовано поняття та структуру кримінального процесуального доказування [13], запропоновано нову концепцію кримінального процесуального доказування [14], а також окремо досліджено функції прокурора у кримінальному процесі [15]. У подальших працях розвинено положення щодо верховенства права у доказуванні, впливу правових позицій Верховного Суду на доказове право, судового контролю за справедливим та допустимим доказуванням і використання сучасних цифрових технологій у доказовій діяльності [16-19].

Таким чином, сучасна українська доктрина вже охоплює окремі аспекти статусу прокурора та керівника органу прокуратури як суб'єктів доказування, участь прокурора у доказуванні на досудовому розслідуванні, забезпечення ним допустимості доказів та окремі форми міжнародної доказової діяльності [1; 5; 12; 34; 35]. Водночас відсутньою залишається цілісна доктринальна модель прокурора як суб'єкта кримінального процесуального доказування протягом усього кримінального провадження, побудована на розмежуванні функціонального і доказового статусу, отримання та використання доказів, стадійній диференціації доказової діяльності та комплексних критеріях належності прокурора.

Метою статті є розроблення цілісної доктринальної моделі прокурора як суб'єкта кримінального процесуального доказування шляхом визначення його поняття й системи ознак, з'ясування співвідношення функціонального статусу та доказової компетенції, розмежування обов'язку і тягаря доказування, визначення критеріїв належності прокурора, розкриття змісту отримання, перевірки, оцінки та використання доказів на різних стадіях кримінального провадження, а також формулювання пропозицій щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства.

Виклад основного матеріалу. ***Прокурор як суб'єкт кримінального процесуального доказування: поняття та ознаки.*** Категорія *суб'єкт кримінального процесуального доказування* не повинна ототожнюватися із ширшою категорією учасника кримінального провадження. Не кожна особа, яка має доступ до доказової інформації,

бере участь у процесуальній дії або повідомляє певні відомості, набуває внаслідок цього статусу повноцінного суб'єкта доказування.

У попередніх дослідженнях нами обґрунтовано, що суб'єкт є самостійним елементом внутрішньої структури кримінального процесуального доказування [13; 14]. Визначальною ознакою такого суб'єкта є не сам факт взаємодії з доказовою інформацією, а наявність нормативно визначеної доказової компетенції.

Пропонуємо визначати прокурора як *суб'єкта кримінального процесуального доказування* як належно уповноважену у конкретному кримінальному провадженні посадову особу прокуратури, яка відповідно до свого публічно-правового та функціонального призначення, у межах установленої законом доказової компетенції безпосередньо або із залученням інших належних суб'єктів здійснює отримання та використання доказів, їх наскрізну перевірку й оцінку, формує на основі доказової сукупності процесуальні висновки, рішення та позиції і несе персональну відповідальність за законність, обґрунтованість, неупередженість та добросовісність відповідної доказової діяльності.

Основними ознаками прокурора як суб'єкта доказування є нормативна уповноваженість; належний процесуальний статус у конкретному кримінальному провадженні; професійний характер діяльності; її публічно-правова та функціонально зумовлена природа; процесуальна самостійність оцінки доказів; стадійна диференціація; поєднання безпосередньої та процесуально організаційної форм роботи з доказами; наскрізність перевірки й оцінки; спрямованість на доказове обґрунтування процесуальних рішень та персоніфікована відповідальність за відповідне процесуальне волевиявлення [8; 11; 15].

Функціональний статус прокурора та доказова компетенція. Функціональний статус прокурора і його статус суб'єкта доказування перебувають у системному взаємозв'язку, проте не є тотожними. Кримінальна процесуальна функція характеризує основне призначення діяльності прокурора, тоді як доказова компетенція визначає юридичні можливості й обов'язки, за допомогою яких відповідне функціональне призначення реалізується у сфері доказування [15].

Доказування не слід визнавати окремою конституційною функцією прокуратури. Воно є спеціальним кримінальним процесуаль-

ним механізмом реалізації функціонального призначення прокурора. Конституційний Суд України у рішенні від 15 липня 2026 року № 7-р(II)/2026 акцентував на розмежуванні функцій обвинувачення, захисту та правосуддя у змагальному кримінальному процесі [33]. Отже, обов'язок прокурора неупереджено працювати з усією юридично значущою доказовою інформацією не перетворює його на суб'єкта функції захисту, так само як участь у доказуванні не наділяє його функцією остаточного вирішення питання винуватості.

Доцільно розмежовувати *функціональний статус прокурора*, що характеризує його процесуальне призначення; *доказовий статус прокурора*, що характеризує спеціальний зміст діяльності з доказами; *доказову компетенцію прокурора*, що визначає нормативні межі його прав, обов'язків та владних повноважень щодо доказової діяльності.

Доказова діяльність прокурора і публічне обвинувачення. *Належність* прокурора до сторони обвинувачення не дає підстав ототожнювати всю його доказову діяльність із підтвердженням обвинувальної версії. Публічне обвинувачення повинно формуватися та підтримуватися на основі результатів доказування, а не доказування здійснюватися шляхом селективного добору відомостей, здатних підтвердити наперед визначений обвинувальний результат.

Стаття 94 КПК України вимагає від прокурора оцінювати докази за внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин [8]. Стаття 290 КПК додатково покладає на сторону обвинувачення обов'язок відкрити стороні захисту також докази, що можуть підтверджувати невинуватість, менший ступінь винуватості або сприяти пом'якшенню покарання [8; 32]. Це відповідає європейським і міжнародним стандартам діяльності прокуратури [39; 40; 42; 44; 45; 55] та практиці ЄСПЛ щодо розкриття доказового матеріалу [43; 47-49; 51].

З огляду на це пропонуємо категорію *доказова добросовісність* прокурора, під якою слід розуміти вимогу не допускати свідомого ігнорування, приховування, викривлення або процесуального усунення юридично значущої доказової інформації лише через те, що вона не відповідає сформованій обвинувальній версії.

Процесуальне керівництво і доказування. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням і кримінальне процесуальне

доказування є взаємопов'язаними, але нетотожними категоріями. Процесуальне керівництво охоплює ширший комплекс діяльності прокурора: організаційне та процесуальне спрямування досудового розслідування, надання передбачених законом доручень і вказівок, прийняття власних процесуальних рішень, погодження відповідних звернень та забезпечення законності досудового розслідування [8; 11; 15].

Доказування становить спеціально спрямовану діяльність, предметом якої є доказова інформація, докази та юридично значущі обставини. Сам факт отримання доказу слідчим, дізнавачем або детективом під процесуальним керівництвом прокурора не перетворює прокурора на безпосереднього суб'єкта відповідної процесуальної дії [8; 22-25].

Обов'язок доказування і тягар доказування. Обов'язок доказування та тягар доказування є взаємопов'язаними, проте нетотожними категоріями. *Обов'язок доказування* прокурора полягає у нормативно встановленій необхідності в межах його компетенції здійснити необхідний комплекс пізнавальної та процесуальної діяльності для встановлення юридично значущих обставин, перевірити й оцінити доказовий матеріал та використати його для прийняття законного й обґрунтованого рішення [8; 13; 14].

Тягар доказування визначає суб'єкта, на якого покладається процесуальний ризик недоведеності відповідної тези [2; 6-8]. Отже, *обов'язок доказування* визначає суб'єкта належної доказової діяльності; *тягар доказування* визначає суб'єкта негативних процесуальних наслідків недоведеності відповідної тези. Для прокурора це означає не лише необхідність обґрунтовувати публічне обвинувачення, а й обов'язок належно працювати з усім юридично значущим доказовим матеріалом.

Належний прокурор як суб'єкт доказування. Сам факт професійного статусу прокурора не означає автоматичного існування його доказової компетенції у будь-якому кримінальному провадженні. Необхідно розмежовувати загальний професійний статус прокурора, його загальну кримінальну процесуальну правосуб'єктність та персоніфіковану доказову компетенцію у конкретному кримінальному провадженні. Пропонуємо визначати *належного прокурора як суб'єкта кримінального процесуального доказування* як прокурора,

який у встановленому КПК України порядку персонально наділений повноваженнями у конкретному кримінальному провадженні, не має передбачених законом перешкод для їх здійснення, діє у часових, функціональних, предметних та інших нормативно визначених межах компетенції і вправі здійснити конкретну процесуальну дію, прийняти відповідне рішення або використати докази для його обґрунтування [5; 8; 20].

Правова позиція ОП ККС ВС у справі № 754/7061/15 підтверджує принципове значення належного визначення прокурора [20]. Разом з тим група прокурорів не утворює окремого надперсонального суб'єкта доказування. Вона є процесуальною формою організації діяльності декількох належно визначених прокурорів. Конкретне доказове процесуальне волевиявлення залишається персоніфікованим.

Диференціація дефектів прокурорської доказової компетенції. Необхідно принципово розмежовувати дефект доказової правосуб'єктності прокурора та порушення порядку реалізації вже законно набутої компетенції. У першому випадку прокурор узагалі не мав юридичного права здійснювати відповідну доказову діяльність [20]. В іншому випадку прокурор є належним суб'єктом, однак порушує строк, форму або порядок реалізації конкретного повноваження.

ОП ККС ВС у постанові від 27 жовтня 2025 року у справі № 487/2438/17 виходила з того, що порушення прокурором строку передачі матеріалів належному органу досудового розслідування саме по собі не спричиняє автоматичної недопустимості отриманих доказів [28]. На цій основі пропонуємо розрізняти *дефект доказової правосуб'єктності; істотний дефект реалізації доказової компетенції; формально-організаційний дефект* [20; 24; 28; 34].

Десятикритеріальний тест належності прокурора. Для систематизації відповідних вимог пропонується десятикритеріальний тест належності прокурора як суб'єкта кримінального процесуального доказування. Необхідно послідовно встановити: 1. чи мала особа законний професійний статус прокурора [31]; 2. чи належала вона до компетентної інституційної ланки прокуратури [8; 30; 31]; 3. чи була персонально визначена у конкретному кримінальному провадженні [8; 20]; 4. чи здійснено визначення належним суб'єктом і в установленій процесуальній формі [8; 20]; 5. чи існували повноваження на момент конкретної процесуальної дії [8]; 6. чи збережено безперерв-

ність повноважень при заміні прокурора [8]; 7. чи були відсутні процесуальні перешкоди для участі [8]; 8. чи належало конкретне повноваження прокурору відповідного рівня або спеціалізації [5; 8; 30]; 9. чи не вийшов прокурор за предметні межі повноваження [8; 21; 24; 28]; 10. чи забезпечена документована простежуваність правової підстави та меж відповідної компетенції [20; 23; 25].

Порушення одного з критеріїв не повинно автоматично тягнути однаковий процесуальний наслідок. Після його встановлення необхідно визначити юридичну природу дефекту, істотність, причинний зв'язок з отриманням чи використанням доказу та вплив на процесуальні гарантії [8; 18; 20; 24; 28; 34].

Отримання доказів прокурором. Однією з двох складових зовнішньої структури кримінального процесуального доказування є отримання доказів [13; 14]. Чинний КПК України використовує нормативну категорію збирання доказів [8]. Термін отримання доказів використовується нами як ширша доктринальна категорія, що охоплює діяльність, унаслідок якої доказовий матеріал виникає та набуває значення для кримінального провадження.

Необхідно розмежовувати *безпосереднє отримання доказів прокурором* та *процесуальне забезпечення прокурором отримання доказів іншим належним суб'єктом*. У другому випадку безпосередню процесуальну дію здійснює слідчий, дізнавач, детектив, працівник оперативного підрозділу або інший уповноважений законом суб'єкт [8-12].

Доручення та вказівки прокурора. Після законодавчих змін 2025 року доручення і вказівки прокурора слідчому та дізнавачу повинні надаватися у письмовій формі [29]. Це має важливе доказово-процесуальне значення, оскільки дозволяє встановити суб'єкта прокурорського волевиявлення, його зміст, час, виконавця, предмет дорученої діяльності та відповідність фактично здійснених дій установленим межам.

Пропонуємо використовувати категорію *документована простежуваність прокурорського доказового волевиявлення*, яку можна представити так: *належний прокурор → законна процесуальна підстава → письмове доручення або вказівка → належний виконавець → процесуальна дія → доказовий результат → прокурорська перевірка та оцінка → використання доказу*.

Оперативні підрозділи та НСРД. При взаємодії прокурора з оперативними підрозділами можуть не збігатися суб'єкт прийняття процесуального рішення, безпосередній виконавець процесуальної дії, суб'єкт подальшої оцінки та суб'єкт використання отриманого доказу [8-10; 29].

У сфері НСРД прокурор не є універсальним безпосереднім отримувачем усієї доказової інформації. Його компетенція може охоплювати прийняття передбачених законом рішень, погодження або ініціювання звернень, надання доручень, контроль меж втручання, перевірку результатів та вирішення питання про їх подальше використання [8].

При контрольованих формах негласної діяльності особливого значення набуває перевірка відсутності провокації. Практика ЄСПЛ у справах *Bannikova v. Russia, Ramanauskas v. Lithuania ma Teixeira de Castro v. Portugal* вимагає розмежовувати пасивне документування злочинної діяльності і неправомірне спонукання особи до вчинення кримінального правопорушення [38; 50; 54].

Доказова інформація у цифровій формі. Цифрова форма інформації не створює самостійного універсального виду доказів, однак породжує специфічні вимоги до способів її отримання, фіксації, збереження, перевірки та використання [19; 41].

Пропонуємо використовувати категорію *процесуально-технічна простежуваність доказової інформації у цифровій формі*, що охоплює можливість відтворити ланцюг: *джерело цифрової інформації → правова підстава доступу → суб'єкт отримання → технічний спосіб фіксації або копіювання → контроль цілісності → зберігання → передання → дослідження → використання*.

Для прокурора це означає необхідність оцінювати не лише інформаційний зміст цифрового матеріалу, а й його процесуальне та технічне походження, автентичність, цілісність, спосіб копіювання, умови збереження та можливість повторної перевірки.

Транскордонне отримання доказів. У випадках транскордонного отримання доказової інформації прокурор повинен перевіряти національно-процесуальні, міжнародно-правові та доказові передумови її отримання [8; 35; 41]. Другий додатковий протокол до Конвенції про кіберзлочинність розвиває сучасні механізми транскордонного доступу до електронних доказів [53]. Транскордонність не

створює окремого виду доказування, але додає до національних вимог міжнародно-правовий рівень перевірки правомірності отримання інформації.

Перевірка та оцінка доказів прокурором. Перевірка доказів має наскрізний характер та супроводжує їх отримання і використання [13; 14]. Перевірку доказів прокурором пропонуємо визначати як здійснювану протягом кримінального провадження пізнавальну та процесуальну діяльність, спрямовану на встановлення й уточнення походження, змісту, властивостей, процесуальної форми та взаємозв'язків доказу, виявлення суперечностей, прогалин і факторів, що можуть впливати на його подальшу оцінку та використання.

Оцінка окремого доказу здійснюється щодо належності, допустимості та достовірності, а сукупності доказів щодо достатності та взаємозв'язку [8].

Належність доказу. Належність характеризує юридично значущий інформаційний зв'язок фактичних даних з обставинами, що підлягають доказуванню. Пропонуємо також категорію межі доказового значення доказу, яка характеризує обсяг фактичних висновків, для обґрунтування яких конкретний доказ має належний інформаційний зв'язок. Визнання доказу належним не дає прокурору права приписувати йому ширше доказове значення, ніж те, що реально випливає з його змісту.

Допустимість доказу. Допустимість характеризує правомірність процесуального отримання доказової інформації та можливість її використання [8; 34]. Прокурор повинен оцінювати належність суб'єкта, законність підстави, дотримання меж процесуальної дії, основоположних прав людини, належність фіксації, цілісність матеріалу, виконання вимог щодо відкриття та можливість ефективного оспорювання [6; 8; 18; 34; 46; 52].

Попередня прокурорська перевірка допустимості є необхідною передумовою доказової добросовісності. Водночас допустимість не повинна оцінюватися за спрощеною формулою «будь-яке порушення дорівнює недопустимості» [20; 24; 28; 34].

Достовірність доказу. Достовірність є самостійною властивістю доказу і не випливає автоматично з його належності або допустимості [2; 4; 8; 37]. Прокурорська оцінка достовірності повинна охоплювати походження інформації, умови її сприйняття, форму-

вання, фіксації, зберігання і відтворення, можливість помилки або свідомого викривлення, внутрішню і зовнішню узгодженість та наявність незалежних підтверджень.

Пропонуємо категорію *інформаційна незалежність доказового підтвердження*, яка дозволяє встановити, чи підтверджують кілька доказів певну обставину незалежно один від одного, чи лише відтворюють інформацію одного первинного джерела.

Достатність і взаємозв'язок доказів. Достатність є властивістю не окремого доказу, а їх сукупності [8]. Пропонуємо визначати достатність доказів у прокурорській доказовій діяльності як властивість належної, допустимої та достатньо достовірної взаємопов'язаної сукупності доказів, яка на конкретному етапі кримінального провадження забезпечує необхідний ступінь обґрунтованості фактичного висновку для прийняття відповідного процесуального рішення згідно із застосовним стандартом доказування [2; 8].

Достатність має сукупний, динамічний, функціонально-релятивний і стандартозалежний характер. Тому прокурор повинен відповідати не на абстрактне питання «чи достатньо доказів?», а на питання, чи є конкретна сукупність достатньою для конкретного процесуального рішення на відповідному етапі провадження.

Використання доказів прокурором. Використання доказів пропонуємо визначати як здійснювану в межах процесуальної компетенції прокурора інтелектуально-вольову та процесуальну діяльність, що полягає у застосуванні перевірених і оцінених доказів та їх сукупності для формування, обґрунтування, реалізації або перегляду процесуальних висновків, рішень та позицій. Формами використання доказів є, зокрема, обґрунтування повідомлення про підозру, процесуальних клопотань, завершення досудового розслідування, формування публічного обвинувачення, його підтримання, зміна чи відмова від нього, а також формування позиції у переглядових провадженнях [8].

Повідомлення про підозру. Повідомлення про підозру відповідно до ст. 276 КПК України потребує достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення [8]. Цей рівень достатності не є тотожним доказовій основі кінцевого висновку про винуватість. Після повідомлення про підозру прокурор повинен продовжувати перевіряти, чи відповідає вона зміненому стану доказової сукупності.

Доказове обґрунтування клопотань прокурора. Доказове обґрунтування клопотання має локальний предмет, визначений юридичними передумовами конкретного процесуального заходу [8]. Тому достатність доказів повинна оцінюватися щодо конкретного процесуального рішення, а не абстрактно щодо кримінального провадження загалом. Звертаючись із клопотанням, прокурор повинен дотримуватися доказової добросовісності та не створювати у слідчого судді викривленого уявлення про фактичну ситуацію шляхом свідомого приховування істотних матеріалів [16; 18].

Завершення досудового розслідування та відкриття матеріалів. Стаття 290 КПК України пов'язує відкриття матеріалів з висновком прокурора про достатність доказів для складання та направлення обвинувального акта до суду [8; 32]. Це вимагає підсумкової досудової оцінки всієї доказової сукупності.

Відкриттю підлягають також матеріали, які можуть підтверджувати невинуватість або менший ступінь винуватості [8; 32]. Такий підхід підтриманий практикою ЄСПЛ [43; 47-49; 51]. Відкриття матеріалів є не лише процедурою завершення досудового розслідування, а й гарантійною передумовою їх подальшого змагального використання у суді.

Обвинувальний акт. Обвинувальний акт не є доказом. У системі прокурорського доказування він є результатом використання оціненої доказової сукупності для формулювання публічного обвинувачення. Доказовий ланцюг має вигляд: доказова сукупність → фактичний висновок → кримінально-правова оцінка → формулювання публічного обвинувачення [8; 15].

Судове доказування. У судовому розгляді прокурор не просто представляє матеріали досудового розслідування. Він бере участь у їх безпосередній перевірці, оцінює нову доказову ситуацію та коригує свою процесуальну позицію [8; 26]. Тому доказова позиція прокурора не може бути остаточно зафіксована обвинувальним актом. Вона повинна залишатися динамічною і відповідати фактичному стану доказовості.

Зміна та відмова від підтримання публічного обвинувачення. Зміна обвинувачення є одним із можливих результатів переоцінки доказової сукупності у судовому розгляді [8; 27]. Відмова від підтримання обвинувачення також є правомірним результатом прокурор-

ської доказової діяльності, якщо судове дослідження показує відсутність належного доказового підтвердження обвинувальної тези [8].

Отже, обвинувальний результат не є самоціллю прокурорського доказування. Належним результатом є процесуальна позиція, що відповідає фактичному стану доказаності. Конституція України використовує категорію публічного обвинувачення [7], тоді як у ст. 340 КПК України зберігається термін державне обвинувачення [8]. Доцільно термінологічно узгодити КПК України з Конституцією.

Апеляційне та касаційне провадження. В апеляційному провадженні використання доказового матеріалу має переважно контрольно-коригувальний характер [8; 17]. Прокурор аналізує повноту дослідження доказів судом першої інстанції, правильність їх оцінки та відповідність фактичних висновків дослідженій сукупності. У касаційному провадженні доказовий матеріал використовується насамперед для правової оцінки того, як докази були отримані, досліджені, оцінені та використані судами попередніх інстанцій [8; 17].

Інтегрована доктринальна модель. Підсумкова модель доказової діяльності прокурора має такий вигляд: *належний прокурор → функціональне призначення → доказова компетенція → доказове завдання → отримання доказів → наскрізна перевірка та оцінка → достатність і взаємозв'язок доказової сукупності → застосовний стандарт доказування → використання доказів → доказово обґрунтоване процесуальне рішення або позиція → повторна перевірка відповідності позиції зміненій доказовій ситуації → результат доказової діяльності*.

Стандарт належної доказової поведінки прокурора. Проведений аналіз дозволяє запропонувати категорію *стандарт належної доказової поведінки прокурора.* Його зміст полягає у здійсненні доказової діяльності законно, у межах належно набутої компетенції, професійно самостійно, неупереджено, добросовісно, з урахуванням усієї юридично значущої інформації, із забезпеченням перевірюваності доказів та процесуальних прав сторони захисту.

Такий стандарт не є новою самостійною засадою кримінального провадження. Він становить доктринальне узагальнення вимог, які випливають із Конституції України, КПК України, міжнародних стандартів діяльності прокуратури та права на справедливий суд [6-8; 39; 40; 42; 44; 45; 55].

Пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства. Проведене дослідження дає підстави запропонувати такі напрями вдосконалення КПК України.

По-перше, доцільно розглянути можливість концептуального уточнення ч. 2 ст. 91 КПК України шляхом закріплення отримання та використання доказів як складових зовнішньої структури доказування, а перевірки й оцінки як наскрізних складових [13; 14]. Робочу редакцію відповідного положення можна сформулювати так: «*Кримінальне процесуальне доказування здійснюється шляхом отримання та використання доказів. Перевірка та оцінка доказів здійснюються наскрізно під час їх отримання та використання у порядку, встановленому цим Кодексом*». По-друге, доцільно конкретизувати у ст. 36 КПК України вимогу належного врахування прокурором доказової інформації, що спростовує або істотно послаблює обвинувальну версію [8; 32; 39; 40; 42; 44; 45]. По-третє, потребує детальнішого нормативного врегулювання порядок визначення прокурора, зміни групи прокурорів, момент виникнення та припинення відповідних повноважень і їх документована простежуваність [5; 8; 20; 25]. По-четверте, доцільно послідовно розмежовувати правові наслідки дефекту доказової правосуб'єктності, істотного дефекту реалізації компетенції та формально-організаційного дефекту [20; 24; 28; 34]. По-п'яте, термінологія КПК України має бути узгоджена з Конституцією України шляхом послідовного використання поняття публічне обвинувачення [7; 8]. По-шосте, ключові процесуальні рішення прокурора повинні мати належно виражену фактичну та доказову основу, а загальні формули не повинні підміняти їх доказового мотивування [8; 16; 18].

Висновки. Прокурор є самостійним професійним публічним суб'єктом кримінального процесуального доказування, наділеним спеціальною доказовою компетенцією. Доказовий статус прокурора не є тотожним його належності до сторони обвинувачення і не поглинається процесуальним керівництвом досудовим розслідуванням. Доказування є не самостійною функцією прокуратури, а спеціальним процесуальним механізмом реалізації функціонального призначення прокурора. Зовнішню структуру доказової діяльності прокурора становлять отримання та використання доказів, тоді як перевірка й оцінка мають наскрізний характер.

Необхідно розмежовувати безпосереднє отримання доказів прокурором та процесуальне забезпечення ним отримання доказів іншими належними суб'єктами.

Належність прокурора повинна встановлюватися як щодо конкретного кримінального провадження, так і щодо конкретного процесуального повноваження. Запропонований десятикритеріальний тест дозволяє системно перевіряти належність прокурора як суб'єкта доказування. Неналежність прокурора не є тотожною будь-якому процесуальному порушенню. Необхідно розмежовувати дефект правосуб'єктності, істотний дефект реалізації компетенції та формально-організаційний дефект.

Обов'язок доказування і тягар доказування є взаємопов'язаними, але нетотожними категоріями.

Публічно-правова природа прокурорської діяльності виключає свідому селекцію лише обвинувальної доказової інформації.

Доказова добросовісність прокурора передбачає неприпустимість свідомого приховування, ігнорування або викривлення юридично значущої доказової інформації через її невідповідність обвинувальній версії.

Належність, допустимість і достовірність характеризують окремий доказ, тоді як достатність і взаємозв'язок характеризують доказову сукупність.

Достатність доказів має сукупний, динамічний, функціонально-релятивний і стандартозалежний характер.

Використання доказів є самостійною складовою доказової діяльності прокурора і здійснюється протягом усього кримінального провадження.

Відкриття матеріалів стороні захисту є гарантійною передумовою змагального використання доказової інформації у суді.

Судова доказова позиція прокурора має динамічний характер і повинна коригуватися відповідно до результатів судового дослідження доказів. Зміна обвинувачення та відмова від його підтримання є можливими правомірними результатами прокурорської доказової діяльності.

Критерієм належної доказової діяльності прокурора є не обвинувальний результат як самоціль, а законність, доказова обґрунто-

ваність, професійна самостійність, неупередженість та добросовісність процесуального рішення або позиції.

Запропонована модель створює методологічну основу для формування цілісної доктрини суб'єктів кримінального процесуального доказування.

У концентрованому вигляді доказову діяльність прокурора можна представити формулою: *належний прокурор → доказова компетенція → доказове завдання → отримання доказів → наскрізна перевірка та оцінка → достатність і взаємозв'язок доказової сукупності → застосовний стандарт доказування → використання доказів → доказово обґрунтоване процесуальне рішення або позиція → коригування відповідно до зміни доказової ситуації → результат доказової діяльності.*

1. *Беспалько І. Л. Прокурор як суб'єкт кримінального процесуального доказування під час досудового розслідування. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Т. 3. Вип. 89. С. 317–324. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.3.47*
2. *Вапнярчук В. В. Теорія і практика кримінального процесуального доказування : монографія. Харків : Юрайт, 2017. 408 с.*
3. *Гловюк І. В. Кримінально-процесуальні функції: теорія, методологія та практика реалізації на основі положень Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. : монографія. Одеса : Юридична література, 2015. 712 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3226*
4. *Гуртієва Л. М., Лукашкіна Т. В. Теорія доказів у кримінальному провадженні : навчально-методичний посібник. 2-ге вид., доп. Одеса : Фенікс, 2024. 192 с. DOI: https://doi.org/10.32837/11300.27369*
5. *Зіньковський І. П. Керівник органу прокуратури як суб'єкт доказування. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 5. С. 525–531. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.05.94*
6. *Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text*
7. *Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text*
8. *Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text*
9. *Кропивка Р. О. Правовідносини прокурора зі слідчим та оперативними підрозділами під час досудового розслідування воєнних злочинів.*

Вісник кримінального судочинства. 2024. № 3–4. С. 265–283. DOI: https://doi.org/10.17721/2413-5372.2024.3-4/265-283

10. *Кропивка Р. О. Взаємодія прокурора, слідчого та оперативних підрозділів у досудовому розслідуванні: криміналістичний аспект. Аналітично-порівняльне правознавство. 2026. № 1. Ч. 3. С. 388–400. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.01.3.58*
11. *Лапкін А. В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми : монографія. Харків : Право, 2020. 1304 с.*
12. *Палюх А. І. Участь прокурора в доказуванні під час досудового розслідування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2016. 206 с. URL: https://ena.lpnu.ua/items/212da6f3-9bc7-49e6-8525-7ff764371116*
13. *Погорецький М. А. Теорія кримінального процесуального доказування: проблемні питання. Право України. 2014. № 10. С. 12–25. URL: https://ir.library.knu.ua/entities/publication/9c71aaa5-a476-4881-904d-4029671945c3*
14. *Погорецький М. А. Нова концепція кримінального процесуального доказування. Вісник кримінального судочинства. 2015. № 3. С. 63–79. URL: https://ir.library.knu.ua/entities/publication/3ec4d94f-1572-4479-a68f-4b3a9e6d6676*
15. *Погорецький М. А. Прокурор у кримінальному процесі: щодо визначення функцій. Право України. 2015. № 6. С. 86–95. URL: https://pravoua.com.ua/uk/store/pravoukr/pravoukr_6_15/Pogoretskyi_6_15*
16. *Погорецький М. А. Верховенство права у кримінальному процесуальному доказуванні: методологія та практика застосування. Вісник Національної академії правових наук України. 2025. Т. 32. № 3. С. 275–299. DOI: https://doi.org/10.31359/1993-0909-2025-32-3-275*
17. *Погорецький М. А. Вплив правових позицій Верховного Суду на формування доктрини та практики кримінального процесуального доказового права України. Вісник Національної академії правових наук України. 2025. Т. 32. № 4. С. 260–290. DOI: https://doi.org/10.31359/1993-0909-2025-32-4-260*
18. *Погорецький М. А. Судовий контроль у забезпеченні справедливого та допустимого доказування в кримінальному процесі України. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 4. Ч. 3. С. 269–279. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.04.3.40*
19. *Погорецький М. А. Штучний інтелект у доказуванні в досудовому та судовому провадженнях: доктринальні засади і практика застосування. Науковий вісник Ужгородського національного університе-*

ту. Серія: Право. 2025. Т. 4. Вип. 91. С. 398–417. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/6d8133c3-b68b-4e55-bfc2-f9236a31fb5b

20. *Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 22 лютого 2021 р. у справі № 754/7061/15, провадження № 51-4584кмо18. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1226069/*
21. *Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 24 травня 2021 р. у справі № 640/5023/19, провадження № 51-2917кмо20. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1363314/*
22. *Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 4 жовтня 2021 р. у справі № 724/86/20, провадження № 51-1353кмо21. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1363314/*
23. *Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 14 лютого 2022 р. у справі № 477/426/17, провадження № 51-4963кмо20. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1361740/*
24. *Постанова Великої Палати Верховного Суду від 31 серпня 2022 р. у справі № 756/10060/17, провадження № 13-3кс22. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1360540/*
25. *Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 10 листопада 2022 р. у справі № 206/4419/17. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/zmi/1514638/*
26. *Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 11 квітня 2024 р. у справі № 307/2177/17, провадження № 51-2517км21. URL: https://www.supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_I_pivr_2024.pdf*
27. *Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 14 січня 2025 р. у справі № 308/12144/15, провадження № 51-2957км24. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1747046/*
28. *Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 27 жовтня 2025 р. у справі № 487/2438/17, провадження № 51-4146кмо24. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1908868/*
29. *Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей досудового розслідування кримінальних правопо-*

рушень, пов'язаних із зникненням осіб безвісти за особливих обставин під час дії воєнного стану : Закон України від 22 липня 2025 р. № 4555-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4555-20#Text

30. *Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури : Закон України від 31 липня 2025 р. № 4560-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4560-20#Text*
31. *Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text*
32. *Рішення Конституційного Суду України (Другий сенат) від 15 липня 2026 р. № 6-р(II)/2026 у справі № 3-21/2025(38/25). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-26#Text*
33. *Рішення Конституційного Суду України (Другий сенат) від 15 липня 2026 р. № 7-р(II)/2026 у справі № 3-125/2025(244/25). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v007p710-26#Text*
34. *Тішин М. В. Забезпечення прокурором допустимості доказів в умовах воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 2. С. 282–287. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.53*
35. *Тішин М. В. Забезпечення прокурором допустимості фактичних даних в порядку надання міжнародної правової допомоги. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2023. Вип. 80. Ч. 2. С. 195–200. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.2.30*
36. *Толочко О. М. Процесуальні функції прокурора у кримінальному провадженні. Право України. 2015. № 6. С. 77–85. URL: https://pravoua.com.ua/uk/store/pravoukr/pravoukr_6_15/Tolochko_6_15*
37. *Шумило М. Є. Поняття доказів у кримінальному процесі: пролегомени до розуміння «невловного» феномену доказового права. Вісник кримінального судочинства. 2015. № 3. С. 95–104. URL: https://vkslaw.com.ua/index.php/journal/article/view/713*
38. *Bannikova v. Russia, no. 18757/06, Judgment of 4 November 2010. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-101589*
39. *Consultative Council of European Prosecutors. Opinion No. 9 (2014) on European norms and principles concerning prosecutors (Rome Charter). URL: https://www.coe.int/en/web/ccpe/opinions/adopted-opinions*
40. *Consultative Council of European Prosecutors. Opinion No. 10 (2015) on the role of prosecutors in criminal investigations. URL: https://www.coe.int/en/web/ccpe/opinions/adopted-opinions*

41. *Convention on Cybercrime (ETS No. 185). Budapest, 23 November 2001. URL: https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=185*
42. *Council of Europe. Recommendation Rec(2000)19 of the Committee of Ministers to member States on the Role of Public Prosecution in the Criminal Justice System. URL: https://www.coe.int/en/web/ccpe/documentation/general-documents*
43. *Edwards and Lewis v. the United Kingdom [GC], nos. 39647/98 and 40461/98, Judgment of 27 October 2004. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-67226*
44. *European Guidelines on Ethics and Conduct for Public Prosecutors (the Budapest Guidelines). 2005. URL: https://www.coe.int/en/web/ccpe/independence-accountability-and-ethics-of-prosecutors*
45. *Guidelines on the Role of Prosecutors. Adopted by the Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, Havana, 27 August–7 September 1990. URL: https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/guidelines-role-prosecutors*
46. *Jalloh v. Germany [GC], no. 54810/00, Judgment of 11 July 2006. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-76307*
47. *Jasper v. the United Kingdom [GC], no. 27052/95, Judgment of 16 February 2000. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-58495*
48. *Matanović v. Croatia, no. 2742/12, Judgment of 4 April 2017. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-172466*
49. *Natunen v. Finland, no. 21022/04, Judgment of 31 March 2009. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-91932*
50. *Ramanauskas v. Lithuania [GC], no. 74420/01, Judgment of 5 February 2008. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-84935*
51. *Rowe and Davis v. the United Kingdom [GC], no. 28901/95, Judgment of 16 February 2000. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-58496*
52. *Schenk v. Switzerland, no. 10862/84, Judgment of 12 July 1988. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-57572*
53. *Second Additional Protocol to the Convention on Cybercrime on enhanced co-operation and disclosure of electronic evidence (CETS No. 224). Strasbourg, 12 May 2022. URL: https://www.coe.int/en/web/cybercrime/second-additional-protocol*
54. *Teixeira de Castro v. Portugal, no. 25829/94, Judgment of 9 June 1998. URL: https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-58193*

55. *Venice Commission. Report on European Standards as regards the Independence of the Judicial System: Part II - the Prosecution Service. CDL-AD(2010)040. Adopted at the 85th Plenary Session, Venice, 17–18 December 2010. URL: https://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD(2010)040.aspx*

ПОГОРЕЦЬКИЙ Микола. Прокурор як суб'єкт кримінального процесуального доказування: доктринальна модель функціонального статусу, повноважень та доказової діяльності.

У статті на основі розробленої автором концепції кримінального процесуального доказування сформовано цілісну доктринальну модель прокурора як суб'єкта доказування. Обґрунтовано, що доказовий статус прокурора є самостійною характеристикою його процесуального становища, яка не є тотожною належності до сторони обвинувачення та не поглинається здійсненням процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Запропоновано авторське визначення прокурора як суб'єкта кримінального процесуального доказування та виокремлено систему його ознак. Розмежовано функціональний статус, доказовий статус і доказову компетенцію прокурора, обов'язок доказування і тягар доказування, безпосереднє отримання доказів прокурором і процесуальне забезпечення їх отримання іншими належними суб'єктами. Обґрунтовано категорію належного прокурора як суб'єкта доказування та запропоновано десятикритеріальний тест його належності. Сформовано диференційовану модель процесуальних дефектів доказової діяльності прокурора з розмежуванням дефекту доказової правосуб'єктності, істотного дефекту реалізації компетенції та формально-організаційного дефекту. Доведено, що зовнішню структуру доказової діяльності прокурора утворюють отримання та використання доказів, тоді як їх перевірка й оцінка мають наскрізний характер. Розкрито особливості оцінки прокурором належності, допустимості та достовірності окремого доказу, а також достатності та взаємозв'язку доказової сукупності. Запропоновано категорії доказової добросовісності прокурора, документованої простежуваності прокурорського доказового волевиявлення, процесуально-технічної простежуваності доказової інформації у цифровій формі та інформаційної незалежності доказового підтвердження. Розкрито стадійну трансформацію використання доказів прокурором від повідомлення про підозру до зміни або відмови від підтримання публічного обвинувачення та участі у переглядових провадженнях. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення КПК України.

Ключові слова: кримінальне процесуальне доказування; прокурор; суб'єкт доказування; доказова компетенція; належний прокурор; отримання доказів; використання доказів; перевірка доказів; оцінка доказів; допустимість доказів; достатність доказів; публічне обвинувачення; доказова добросовісність.

POHORETSKYI Mykola. Prosecutor As A Subject Of Criminal Procedural Proof: A Doctrinal Model Of Functional Status, Powers And Evidentiary Activity

The article develops a comprehensive doctrinal model of the prosecutor as a subject of criminal procedural proof within the author's concept of criminal procedural

ISSN 2709-4677

eISSN 2788-5305

evidence. It is argued that the prosecutor's evidentiary status constitutes an independent characteristic of his or her procedural position and cannot be reduced either to membership in the prosecution or to procedural supervision of pre-trial investigation. An original definition of the prosecutor as a subject of criminal procedural proof is proposed, together with a system of its essential features. The article distinguishes the prosecutor's functional status, evidentiary status and evidentiary competence, as well as the duty of proof and the burden of proof. It also differentiates direct obtaining of evidence by the prosecutor from procedural facilitation of obtaining evidence by other duly authorised subjects. The concept of a proper prosecutor as a subject of proof is substantiated, and a ten-criterion test for determining the proper status of a prosecutor is proposed. A differentiated model of procedural defects is developed, distinguishing defects of evidentiary legal personality, substantial defects in the exercise of competence and formal organisational defects. It is argued that obtaining and using evidence constitute the external structure of the prosecutor's evidentiary activity, while verification and evaluation of evidence are cross-cutting components accompanying both elements. The article analyses prosecutorial assessment of relevance, admissibility and reliability of individual evidence, as well as sufficiency and interconnection of the evidentiary body as a whole. The concepts of prosecutorial evidentiary good faith, documented traceability of prosecutorial evidentiary decision-making, procedural and technical traceability of digitally recorded evidentiary information, and informational independence of evidentiary corroboration are proposed. Particular attention is paid to the stage-specific transformation of the prosecutor's use of evidence, from notification of suspicion and substantiation of procedural motions to the formation, modification or withdrawal of public prosecution and participation in appellate and cassation proceedings. Proposals for improving the Criminal Procedure Code of Ukraine are formulated.

Keywords: criminal procedural proof; prosecutor; subject of proof; evidentiary competence; proper prosecutor; obtaining evidence; use of evidence; verification of evidence; evaluation of evidence; admissibility of evidence; sufficiency of evidence; public prosecution; evidentiary good faith.

Дата першого надходження статті до видання: 20.08.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 08.09.2026
Дата публікації (оприлюднення): 23.09.2026

